

De kat van de Dalai Lama

DE
KAT
VAN DE
DALAI LAMA

DAVID MICHIE

the house of books

Tune into Hay House broadcasting at: www.hayhouseradio.com

Citaat *De grote Gatsby*, p. 109, Uitgeverij Atlas Contact, 2013.
Oorspronkelijke titel: *The Dalai Lama's Cat*
Oorspronkelijke uitgave: Hay House Inc. USA
Copyright © 2012 by Mosaic Reputation Management
Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2014 The House of Books,
Amsterdam

Vertaling: Karin E. Pijl
Vormgeving omslag: Wil Immink Design
Illustratie binnenwerk: Mike Janssen
Binnenwerk: ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 4438 7
ISBN e-book 978 90 443 4439 4
NUR 320

www.davidmichie.com
www.thehouseofbooks.com
www.dutch-media.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

The House of Books is een imprint van Dutch Media Books bv

In liefdevolle herinnering aan onze eigen kleine Rinpoche,
Princess Wussik of the Sapphire Throne.

Ze heeft ons vreugde gebracht; we hebben haar intens liefgehad.

Moge dit boek haar,
en alle levende wezens, helpen om snel en moeiteloos
verlichting te bereiken.

Mogen alle levende wezens geluk
en de ware oorzaak van geluk ervaren;

Mogen alle levende wezens van lijden
en de ware oorzaak van lijden verlost zijn;

Mogen alle levende wezens onverstoord en onbegrensd geluk
ervaren, de vreugde van het nirwana, de bevrijding;

Mogen alle levende wezens in vrede en gelijkwaardigheid leven,
als vrije geesten zonder afkeer en onverschilligheid.

Proloog

Het idee ontstond op een zonnige Himalayaanse ochtend. Ik lag op mijn vaste plekje in de vensterbank op de eerste verdieping – een perfecte uitkijkpost van waaruit je met minimale inspanning maximaal toezicht kon houden – terwijl Zijne Heiligheid een privéaudiëntie aan het afronden was.

Ik ben veel te discreet om te zeggen wie er bij hem op bezoek was, maar het was in elk geval een zeer beroemde Hollywood-actrice... u weet wel, die *legally* blonde, die zoveel liefdadigheidswerk voor kinderen doet en van ezels houdt. Ja, díé!

Bij het verlaten van de ruimte keek ze even uit het raam, dat prachtig uitzicht bood op de besneeuwde bergtoppen... en toen zag ze me voor het eerst.

‘Ach, wat schattig!’ Ze liep naar me toe om me aan te halen. Ik beloonde haar met een flinke geeuw en rekte trillend mijn voorpoten uit. ‘Ik wist niet dat u een kat had!’ riep ze uit.

Het verbaast me telkens weer hoeveel mensen dat zeggen, ofschoon niet iedereen zo vrijpostig uiting geeft aan zijn of haar ontzetting als de Amerikaanse. Ervan uitgaande dat ‘een kat hebben’ inderdaad een correcte interpretatie van de relatie is: waarom zou Zijne Heiligheid géén kat hebben?

Bovendien zou iedereen met een enigszins scherp observatievermogen de aanwezigheid van een kat in het leven van Zijne Heiligheid moeten kunnen afleiden uit de haren en de incidentele snorhaar die ik achterlaat op zijn kleding. Mocht u ooit het voorrecht hebben om zo dicht bij de Dalai Lama te komen dat u zijn gewaad kritisch kunt bestuderen, dan zult u vrijwel zeker een fijn plukje witte vacht ontdekken, een bevestiging dat hij niet alleen woont, maar zijn privévertrekken deelt met een kat van onberispelijke – zij het niet-registreerde – afkomst.

Het was precies deze ontdekking die bij de corgi's van de koningin van Engeland zo'n felle reactie uitlokte toen Zijne Heiligheid Buckingham Palace bezocht; een incident waarvan de wereldmedia vreemd genoeg niet op de hoogte waren.

Maar ik dwaal af.

Nadat ze me had geaaid vroeg de Amerikaanse actrice: 'Heeft ze ook een naam?'

'O ja, ze heeft vele namen.' Zijne Heiligheid glimlachte mysterieus.

Wat de Dalai Lama zei, was waar. Zoals zoveel huiskatten heb ik vele namen, waarvan sommige vaak en andere minder frequent gebruikt worden. Er zit er één bij waar ik niet bijster trots op ben. Zijne Heiligheids medewerkers noemen het mijn dharmanaam, maar de Dalai Lama zelf heeft de naam nog nooit in de mond genomen; althans niet de volledige variant. Bovendien is het een naam die ik, zolang ik leef, nooit zal onthullen. Niet in dit boek, dat staat vast.

Nou ja... in elk geval niet in dit hoofdstuk.

'Als ze kon praten,' ging de actrice verder, 'zou ze vast vele wijsheden met ons delen.'

En zo werd het zaadje geplant.

In de daaropvolgende maanden zag ik Zijne Heiligheid aan een nieuw boek werken. Vele uren was hij bezig zich ervan te vergewissen dat de teksten correct geïnterpreteerd zouden wor-

den; uiterst nauwgezet zorgde hij ervoor dat elk woord zo goed mogelijk overkwam. Steeds vaker dacht ik erover om zelf een boek te gaan schrijven; een boek waarin ik iets van de wijsheid zou overbrengen die ik had opgedaan terwijl ik niet aan de voeten, maar nog dichterbij, op zijn schoot lag. Een boek dat mijn eigen verhaal zou vertellen; niet zomaar over de overgang van arm naar rijk, maar over die van achterbuurt naar tempel. Hoe ik aan een afgrijselijk lot ontsnapte en de trouwe metgezel werd van een man die niet alleen een van 's werelds grootste spirituele leiders is en winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede, maar ook uiterst handig met de blikopener.

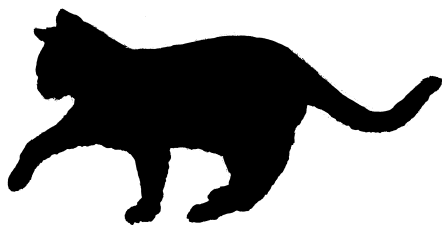
Als ik laat in de middag vind dat Zijne Heiligheid al te veel tijd aan zijn bureau heeft doorgebracht, spring ik vaak van de vensterbank, trippel naar hem toe en wrijf met mijn zachte lijf tegen zijn benen. Als ik zijn aandacht zo niet weet te trekken, zet ik mijn tanden beleefd maar heel precies in het zachte vlees van zijn enkels. Dat werkt altijd.

Met een zucht schuift de Dalai Lama zijn stoel dan naar achteren, pakt me op en loopt naar het raam. Terwijl hij in mijn grote blauwe ogen kijkt, stralen de zijne zo'n onmetelijke liefde uit dat het me altijd vervult met geluk.

'Mijn kleine bodhi-*katva*' noemt hij me soms, een woordspeling op *bodhisattva*, een Sanskrietterm die in het boeddhisme verwijst naar een verlicht wezen.

Samen genieten we dan van het panoramische uitzicht, dat zich neerwaarts uitstrekt naar de Vallei van Kangra. Een zacht briesje draagt door de open ramen de geuren van naaldboom, Himalayaanse eik en rododendron met zich mee, die de lucht iets ongerepts, bijna magisch geven. In de warme omarming van de Dalai Lama vallen alle verschillen weg: tussen observeerder en geobserveerde, tussen kat en lama, tussen de stilte van de schemering en het gespin diep in mijn keel.

Op die momenten ben ik uiterst dankbaar dat ik de kat van de Dalai Lama ben.

I

Het voorval dat mijn zeer jonge leven zou veranderen heb ik te danken aan een poepende stier; zonder hem, beste lezer, zou u dit boek nu niet lezen.

Stelt u zich een typische middag in de regentijd in New Delhi voor. De Dalai Lama was na een reeks lezingen in de Verenigde Staten van luchthaven Indira Gandhi op weg naar huis. Terwijl zijn auto zich een weg baande door de buitenwijken van de stad, werd het verkeer tot stilstand gebracht door een stier, die naar het midden van de snelweg was gekuierd om zich daar overvloedig te ontlasten.

Ergens achter in de file staarde Zijne Heiligheid rustig uit het autoraam, wachtend tot het verkeer weer in beweging zou komen. Plotseling werd zijn aandacht getrokken door een drama dat zich aan de kant van de weg voltrok.

In de drukte van voetgangers en fietsers, eetkraamhouders en bedelaars, stonden twee in vodden gehulde straatkinderen te popelen om hun koopwaar van die dag te slijten. Eerder die ochtend hadden ze een nest kittens gevonden, verborgen achter een stapel jutezakken in een steegje. Nadat ze hun ontdekking kritisch hadden bekeken, waren ze al snel tot het besef gekomen dat ze

op iets van waarde waren gestuit. Want het waren geen kittens van een huis-tuin-en-keukenkat uit de achterbuurt; ze waren duidelijk van een superieure soort. De jongens waren niet bekend met het Himalayaanse ras, maar in onze hemelsblauwe ogen, prachtige kleuren en overvloedige vacht herkenden ze een handelsproduct.

Ze gristen mijn zusjes, mijn broer en mij uit het warme nest waarin onze moeder ons had verzorgd en namen ons mee naar de beangstigende drukte van de straat. In korte tijd waren mijn twee oudere zussen, die veel groter en verder ontwikkeld waren dan de rest van ons, geruild voor roepies; een gebeurtenis die met zoveel opwinding gepaard ging dat ze mij per ongeluk lieten vallen. Met een pijnlijke smak belandde ik op de weg, waar ik bijna werd overreden door een scooter.

Het kostte de jongens veel meer moeite om ons, de twee kleine, magere kittens, te verkopen. Urenlang sjokten ze op straat heen en weer en toonden ons enthousiast bij de ramen van passerende auto's. Ik was veel te jong om bij onze moeder vandaan te worden gehaald, en mijn kleine lijf kon het niet aan. Doordat ik door melkgebrek snel verzwakte en nog steeds pijn had van mijn val, was ik nauwelijks nog bij bewustzijn toen de jongens de interesse wisten te wekken van een oudere voorbijganger, die overwoog een kitten voor zijn kleindochter te kopen.

Nadat hij de jongens had opgedragen ons op de grond te zetten, ging hij op zijn hurken zitten en nam ons aandachtig op. Mijn oudere broer trippelde over het asfalt aan de kant van de weg en miauwde smekend om melk. Toen ik vanachter werd gepord, wist ik slechts één slingerende stap vooruit te zetten, voordat ik in een modderplas in elkaar zakte.

Van dit tafereel was Zijne Heiligheid getuige.

En van het daaropvolgende.

Nadat er een verkoopprijs was overeengekomen, werd mijn broer aan de tandeloze oude man overhandigd. Intussen lag ik

nog steeds in de modder. De jongens overlegden wat ze met me zouden doen, en een van hen stootte me ruw aan met zijn grote teen. Ze besloten dat ik onverkoopbaar was en wikkelden me als een stuk rottend vlees bestemd voor de dichtstbijzijnde vuilnis-
hoop in een oude sportpagina van de *Times of India*, die ze in een nabijgelegen goot vonden.

Ik begon langzaam te stikken in die krant. Elke ademhaling was een worsteling. Verzwakt door vermoeidheid en gebrek aan voedsel voelde ik de vlam van het leven binnen in me gevaarlijk zwak flikkeren. De dood leek onvermijdelijk in die laatste, wanhopige momenten.

Ware het niet dat Zijne Heiligheid zijn beveiligers stuurde. Toevallig had die, omdat hij net uit het vliegtuig uit Amerika was gestapt, twee briefjes van een dollar bij zich. Hij gaf ze aan de jongens, die er snel mee wegreunden en opgewonden speculeerden hoeveel ze zouden opleveren als ze die voor roepies zouden inwisselen.

Nadat ik uit de verstikkende sportpagina was gewikkeld (BANGALORE VERPLETTERT RAJASTHAN MET NEGEN WICKETS), lag ik al snel comfortabel achter in de auto van de Dalai Lama te rusten. Bij een straatverkoper werd melk gekocht, die vervolgens in mijn bek werd gedruppeld. Zijne Heiligheid was vastberaden mijn slappe lijf weer tot leven te wekken.

Zelf herinner ik me van mijn redding helemaal niets, maar ik heb het verhaal intussen zo vaak gehoord dat ik het uit mijn hoofd ken. Wat ik me nog wel herinner, is dat ik wakker werd in een omgeving die zo'n oneindige warmte uitstraalde dat ik voor het eerst sinds ik die ochtend uit ons warme juten nest was weggerukt, het gevoel had dat alles goed was. Toen ik om me heen keek, op zoek naar de herkomst van mijn pas verworven voeding en veiligheid, keek ik recht in de ogen van de Dalai Lama.

Hoe kan ik het eerste moment in Zijne Heiligheids aanwezigheid beschrijven?

Het is zowel een gevoel als een gedachte; een hartverwarmend en diepgevoeld besef dat alles goed is. Het is, zo realiseerde ik me later, alsof je je er voor het eerst bewust van wordt dat je eigen natuur er een van grenzeloze liefde en mededogen is. Ze is er altijd geweest, maar de Dalai Lama ziet haar en weerkaatst haar naar je terug. Hij ziet je boeddhanatuur, en die bijzondere onthulling ontroert mensen vaak tot tranens toe.

In mijn eigen geval, ingebakerd in een kastanjebruin fleecedek op een stoel in het kantoor van Zijne Heiligheid, was ik me tevens bewust van een ander feit, een feit dat voor een kat van het grootste belang is: ik was in het huis van een kattenliefhebber.

Zo sterk als ik dat voelde, was ik me ook bewust van een minder sympathieke aanwezigheid aan de overkant van de koffietafel. Weer terug in Dharamsala had Zijne Heiligheid zijn programma van audiënties weer opgepakt. Hij loste een oude belofte in om zich te laten interviewen door een hoogleraar geschiedenis uit Groot-Brittannië. Ik kan u niet vertellen wie precies, alleen dat hij van een van de twee beroemdste Ivy League-universiteiten van Engeland kwam.

De professor schreef een boek over de Indo-Tibetaanse geschiedenis en leek zich eraan te ergeren dat hij niet de exclusieve aandacht van de Dalai Lama had.

‘Een zwerver?’ riep hij uit nadat Zijne Heiligheid kort had uitgelegd waarom ik op de zitplaats tussen hen in zat.

‘Ja,’ bevestigde de Dalai Lama voordat hij reageerde op niet zozeer wat de bezoeker had gezegd als wel de toon waarop. Hij keek de professor met een beminnelijke glimlach aan en sprak met de volle, warme baritonstem die me zo vertrouwd zou worden. ‘Weet u, professor, dit zwerfkatje en u delen iets heel belangrijks.’

‘Dat kan ik me niet voorstellen,’ antwoordde de professor koeltjes.

‘Uw leven is voor u het allerbelangrijkste wat er is,’ zei Zijne Heiligheid. ‘Dat geldt voor dit katje ook.’

De stilte die hierop volgde, maakte duidelijk dat de professor, ondanks zijn uitgebreide kennis, nog nooit met zo’n ontstellend idee was geconfronteerd.

‘U wilt toch niet beweren dat het leven van een mens en het leven van een dier evenveel waard zijn?’ waagde hij te zeggen.

‘Mensen hebben natuurlijk een veel groter potentieel,’ antwoordde Zijne Heiligheid. ‘Maar we willen allemaal graag in leven blijven en klampen ons vast aan onze eigen bijzondere ervaring van bewustzijn; in dát opzicht zijn mens en dier gelijk.’

‘Nou, misschien geldt dat voor een aantal complexere zoogdieren...’ De professor worstelde met de verontrustende gedachte. ‘Maar niet voor alle dieren. Ik bedoel, bijvoorbeeld niet voor kakkerlakken.’

‘Oók voor kakkerlakken,’ zei Zijne Heiligheid onverschrokken. ‘Voor alle wezens die bewustzijn hebben.’

‘Maar kakkerlakken brengen vuil en ziekten met zich mee. We móéten ze wel bestrijden.’

Zijne Heiligheid stond op en liep naar zijn bureau, waar hij een grote lucifersdoos ophield. ‘Onze kakkerlakkbewaarder,’ zei hij. ‘Dit is veel beter dan bestrijden.’ Hij bracht zijn kenmerkende geniffel ten gehore. ‘Ik weet zeker dat u óók niet door een reusachtige spuitbus met giftig gas achternagezeten zou willen worden.’

De professor erkende deze vanzelfsprekende, zij het opmerkelijke wijsheid stilzwijgend.

‘Voor allen die over bewustzijn beschikken’ – de Dalai Lama liep terug naar zijn stoel – ‘is het leven dierbaar. Daarom moeten we alle levende wezens zeer goed beschermen. We moeten ook inzien dat we dezelfde twee basiswensen delen: de wens geluk te ervaren en lijden te voorkomen.’

Deze thema's heb ik de Dalai Lama vaak en in allerlei vormen horen herhalen. En toch is het elke keer dat hij met zo'n intense duidelijkheid en impact spreekt, alsof hij ze voor het eerst aankaart.

‘We delen deze wensen allemaal. Maar ook de manier waarop we naar geluk zoeken en ongemak proberen te vermijden, is hetzelfde. Wie geniet er niet van een verrukkelijke maaltijd? Wie wil er niet in een veilig en comfortabel bed slapen? Auteur, monnik of zwerfkat – daarin zijn we allemaal gelijk.’

Aan de andere kant van de koffietafel verschoof de hoogleraar in zijn stoel.

‘En bovenal,’ zei de Dalai Lama terwijl hij vooroverboog en me met zijn wijsvinger aaide, ‘willen we dat er van ons gehouden wordt.’

Aan het eind van die middag vertrok de hoogleraar met veel meer om over na te denken dan alleen zijn bandopname van de Dalai Lama's visie op de Indo-Tibetaanse geschiedenis. De boodschap van Zijne Heiligheid was uitdagend, confronterend zelfs. Maar ze liet zich niet gemakkelijk wegwuiven... zoals we al snel zouden ontdekken.

In de daaropvolgende dagen raakte ik snel vertrouwd met mijn nieuwe omgeving. Het gezellige nest dat Zijne Heiligheid van een oud kledingstuk van fleece voor me had gecreëerd. Het veranderende licht in zijn kamers onder de invloed van de zon, die elke dag weer opkwam, over ons heen trok en onderging, en de liefde waarmee hij en zijn twee assistenten me warme melk gaven, totdat ik sterk genoeg was om over te gaan op vast voedsel.

Ik begon ook op onderzoek uit te gaan, eerst in het verblijf van de Dalai Lama, daarna daarbuiten, in het kantoor dat de twee assistenten deelden. De assistent die het dichtst bij de deur zat, de jonge, gedrongen monnik met het blije gezicht en de zachte handen, was Chogyal. Hij hielp Zijne Heiligheid met zaken rond-

om het klooster. De oudere, langere man die tegenover hem zat, was Tenzin. Deze professionele diplomaat en cultuurattaché stond de Dalai Lama bij in seculiere zaken. Hij ging stevast gekleed in een keurig pak en zijn handen roken altijd naar desinfecterende zeep.

Die eerste dag dat ik de hoek om waggelde naar hun kantoor, kwam hun gesprek abrupt tot stilstand.

‘Wie is dat?’ wilde Tenzin weten.

Chogyal grinnikte terwijl hij me oppakte en op zijn bureau zette, waar mijn oog meteen op de felblauwe dop van een Bicpen viel. ‘De Dalai Lama heeft haar gered toen hij door Delhi reed,’ zei Chogyal, en hij herhaalde het verhaal van de beveiliging, terwijl ik de dop van de pen over zijn bureau mepte.

‘Waarom loopt ze zo vreemd?’ wilde de ander weten.

‘Ze schijnt op haar rug te zijn gevallen.’

‘Hmm,’ zei Tenzin weifelend. Hij leunde voorover om me aandachtiger te bestuderen. ‘Misschien was ze als kleinste kitten wel ondervoed. Heeft ze een naam?’

‘Nee,’ zei Chogyal. En toen, nadat hij en ik de plastic dop een paar keer heen en weer over zijn bureau hadden geslagen, riep hij enthousiast: ‘We moeten haar er een geven! Een dharmanaam. Wat vind jij, Tibetaans of Engels?’ (In het boeddhisme krijgt iemand die monnik of non wordt een dharmanaam om zijn of haar nieuwe identiteit te markeren.)

Nadat Chogyal diverse voorstellen had gedaan, zei Tenzin: ‘Je kunt dit soort dingen beter niet forceren. We komen er vanzelf wel op als we haar beter kennen.’

Zoals gewoonlijk was Tenzins advies – helaas voor mij, zo zou later blijken – zowel wijs als voorspellend. Terwijl ik achter de pennendop aanjoeg en van Chogyals bureau tot halverwege dat van Tenzin vorderde, pakte de oudere man mijn kleine pluizige gestalte op en zette me op het vloerkleed.

‘Je kunt beter daar blijven,’ zei hij. ‘Ik heb hier een brief van

Zijne Heiligheid aan de Paus en we zouden niet willen dat die onder de pootafdrukken komt te zitten.’

Chogyal lachte. ‘In opdracht van Zijne Heiligheids Kat.’

‘ЗНК,’ zei Tenzin. In officiële correspondentie wordt vaak naar Zijne Heiligheid gerefereerd als ZH. ‘Dat wordt haar voorlopige titel totdat we een geschikte naam hebben bedacht.’

Achter het kantoor van de assistenten liep een gang langs meerdere kantoren, naar een deur die zorgvuldig dicht werd gehouden. Van gesprekken van de assistenten in het kantoor wist ik dat de deur naar veel plekken leidde, waaronder Beneden, Buiten, De Tempel en zelfs Overzees. Dit was de deur waardoor alle bezoekers van Zijne Heiligheid binnenkwamen en vertrokken. Hij bood toegang tot een geheel nieuwe wereld. Maar in die eerste dagen als kleine kitten had ik er geen enkele moeite mee om aan deze kant van de deur te blijven.

Omdat ik mijn eerste dagen op aarde in een steegje had doorgebracht, wist ik weinig van het menselijk leven en ik had geen idee hoe ongewoon mijn nieuwe omstandigheden waren. Wanneer Zijne Heiligheid ’s ochtends om drie uur uit bed stapte om vijf uur lang te mediteren, volgde ik hem en krulde ik me strak op naast hem, terwijl ik me koesterde in zijn warmte en energie. Ik ging ervan uit dat de meeste mensen de dag begonnen met meditatie.

Wanneer mensen bij Zijne Heiligheid op bezoek kwamen, gaven ze hem altijd een witte sjaal, of *kata*, die hij dan met een zegen aan hen teruggaf. Ik nam aan dat de meeste mensen hun bezoekers zo begroetten. Ik was me er ook van bewust dat veel bezoekers van Zijne Heiligheid daarvoor heel lange afstanden hadden afgelegd; ook dat beschouwde ik als volstrekt normaal.

Op een dag nam Chogyal me in zijn armen en kriebelde me in mijn nek. ‘Vraag jij je af wie al die mensen zijn?’ vroeg hij, terwijl hij mijn blik langs de vele ingelijste foto’s aan de muur van het

kantoor van de assistenten volgde. Hij wees naar een aantal van de foto's en zei: 'Dat zijn acht oud-presidenten van de Verenigde Staten die Zijne Heiligheid hebben bezocht. Hij is een heel bijzonder persoon, wist je dat?'

Dat wist ik, want hij zorgt er altijd voor dat mijn melk warm is – maar niet te heet – voordat hij hem aan me geeft.

'Hij is een van de grootste spirituele leiders van de wereld,' ging Chogyal verder. 'We geloven dat hij een levende boeddha is. Jij moet een heel hechte karmische band met hem hebben. Het zou heel interessant zijn om te weten waaruit die band bestaat.'

Een paar dagen later liep ik door de gang naar de kleine keukens en zithoek, waar sommigen van de personeelsleden van de Dalai Lama naartoe gingen om zich te ontspannen, te lunchen of thee te zetten. Een aantal monniken zat op een bank naar een opgenomen nieuwsbericht te kijken over het recente bezoek van Zijne Heiligheid aan de Verenigde Staten. Inmiddels wisten ze allemaal wie ik was; ik was zelfs de kantoormascotte geworden. Ik sprong op de schoot van een van de monniken en stond hem toe me te aaien terwijl ik naar de televisie keek.

In eerste instantie zag ik alleen maar een reusachtige mensenmenigte met een kleine rode stip in het midden en hoorde ik de stem van Zijne Heiligheid vrij duidelijk. Maar naarmate het nieuwsitem vorderde, besepte ik dat de rode stip Zijne Heiligheid was, midden in een kolossale sportarena. Het tafereel herhaalde zich in elke stad die hij bezocht, van New York tot San Francisco. De nieuwslezer merkte op dat de grote mensenmassa's die in elke stad op hem afkwamen, aantoonde dat hij populairder was dan veel rocksterren.

Beetje bij beetje begon ik te beseffen hoe bijzonder de Dalai Lama was en hoezeer hij gerespecteerd werd. En misschien kwam het door Chogyals opmerking over onze 'heel hechte karmische band' dat ik op een gegeven moment begon te geloven

dat ook ik behoorlijk speciaal moest zijn. Tenslotte had Zijne Heiligheid mij uit de goot van New Delhi gered. Had hij me als een verwante ziel herkend; als een wezen met gevoel, levend op dezelfde spirituele golflengte als hij?

Wanneer ik Zijne Heiligheid zijn bezoekers over het belang van barmhartigheid hoorde vertellen, spon ik tevreden, wetend dat ik er precies hetzelfde over dacht. Wanneer hij 's avonds mijn blikje Tom Poes openmaakte, leek het net zo duidelijk voor mij als voor hem dat alle levende wezens dezelfde basisbehoeften hebben. En als hij na het eten over mijn bolle buik aaide, was het duidelijk dat hij gelijk had: ieder van ons wil dat er van hem of haar gehouden wordt.

Rond deze tijd werd er af en toe gesproken over hoe het moest als Zijne Heiligheid voor drie weken naar Australië en Nieuw-Zeeland zou vertrekken. Moest ik, met deze reis en vele andere in het verschiet, in het privéverblijf van de Dalai Lama blijven of was het beter dat er een nieuw onderkomen voor me werd gezocht?

Een nieuw onderkomen? Het idee alleen al was krankzinnig! Ik was ZHK en ik was al snel een belangrijk onderdeel van het etablissement geworden. Er was niemand bij wie ik liever woonde dan bij de Dalai Lama. Ook andere onderdelen van mijn dagelijkse routine was ik gaan koesteren, of het nu ging om zonnebaden in de vensterbank terwijl Zijne Heiligheid met bezoekers sprak, het heerlijke voedsel dat hij en zijn medewerkers me op een schoteltje voorzetten of met Tenzin luisteren naar lunchconcerten.

Hoewel Zijne Heiligheids cultuurattaché Tibetaans was, was hij afgestudeerd aan de Universiteit van Oxford en had hij als jonge twintiger in Engeland een voorkeur ontwikkeld voor alles wat Europees was. Als er geen dringende zaken waren die zijn aandacht vergden, stond hij op van zijn bureau, pakte de kleine plastic lunchdoos die zijn vrouw voor hem had klaargemaakt

en liep door de gang naar de eerstehulpkamer. De ruimte werd zelden gebruikt en was voorzien van een bed, een medicijnkastje, een gemakkelijke stoel en een draagbare geluidsinstallatie, die van Tenzin was. Toen ik hem op een dag uit nieuwsgierigheid de kamer in volgde, zag ik hem in de stoel plaatsnemen en op een knop van de afstandsbediening van de geluidsinstallatie drukken. Ineens was de kamer gevuld met muziek. Hij deed zijn ogen dicht en leunde met zijn hoofd tegen de rugleuning. Er verscheen een glimlach op zijn gezicht.

‘Bachs *Prelude in C-majeur*, ZHK,’ zei hij tegen me nadat het korte pianostuk was afgelopen. Ik wist niet dat hij mijn aanwezigheid had opgemerkt. ‘Prachtig, niet? Een van mijn lievelingsstukken. Zo eenvoudig; slechts één melodie, geen harmonie, maar het drukt zo’n diepe emotie uit!’

Het zou de eerste van een reeks bijna dagelijkse lessen in muziek en westerse cultuur zijn die ik van Tenzin kreeg. Hij leek mij oprecht te verwelkomen als een wezen met wie hij zijn enthousiasme voor een opera-aria of strijkkwartet kon delen; of soms, ter afwisseling, een radioprogramma waarin een historische gebeurtenis werd nagespeeld.

Terwijl hij zijn lunchtrommel leegat, krulde ik me op op het bed; iets wat hij toestond aangezien we maar met z’n tweeën waren. Mijn waardering voor muziek en westerse cultuur werd met elk lunchuur groter.

Op een dag gebeurde er iets onverwachts. Zijne Heiligheid was in de tempel, en De Deur stond open. Ik was intussen uitgegroeid tot een avontuurlijke kitten die er niet langer genoeg mee nam om al haar tijd in fleece gewikkeld door te brengen. Terwijl ik op de gang rondneusde, op zoek naar spanning, zag ik dat De Deur openstond. Ik wist dat ik daardoorheen moest als ik de vele plekken wilde onderzoeken die erachter lagen.

Beneden. Buiten. Overzee.